

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

Academic Leadership of Basic Educational Institution Administrators
under the Jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3

ยุวรินทร์ สีดาเลิศ¹ วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่า IOC 0.97 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (ONE WAY ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทความสามารถ รองลงมาคือ ด้านการนิเทศ และด้านการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม
2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา
 - 2.1 การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

อีเมลล์ Yuwarin.seedalert@gmail.com

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

อีเมลล์ Wiralphan@nmc.ac.th

2.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the academic leadership of basic educational institution administrators under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3, classified by the position, work experience, and educational institutions size. The population was the administrators and teachers of educational institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3; the sample group was the 3 5 0 personnel, determined by the Krejcie and Morgan table, and selected by the stratified random sampling method. The research instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F- test (One way ANOVA).

The research findings were:

1. The analysis of the academic leadership of basic educational institution administrators under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3 found the overall and each aspect were at high opinion level. The each aspect consideration found all aspects were at high level, the highest opinion was the ability roles aspect, followed by the supervision aspect, and the planning aspect; the lowest mean aspect was the teamwork aspect.

2. The comparative analysis results of academic leadership of basic educational institution administrators under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3, classified by the position, work experience, and educational institutions size were:

2.1 The comparative analysis results of academic leadership of basic educational institution administrators under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3, classified by the position found the opinion of overall and each aspect did not different.

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

2.2 The comparative analysis results of academic leadership of basic educational institution administrators under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3, classified by the work experience found the opinion of overall and each aspect did not different.

2.3 The comparative analysis results of academic leadership of basic educational institution administrators under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 3, classified by the educational institutions size found the opinion of overall and each aspect did not different.

Keywords: Academic Leadership of Basic Educational Institution Administrators

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดน การศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมในอนาคตถูกกำหนดโดยทักษะและความรู้ที่ต้องการในปัจจุบัน ดังนั้น การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างและเตรียมเยาวชนของชาติเพื่อเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทักษะจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิมไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ท้าทาย และซับซ้อนเป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังคนของประเทศ การศึกษา จึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนกรเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวิชาการ จะมีชั้น

วางแผนงานด้านวิชาการ ชั้นจัดการและดำเนินการ และชั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำโดยเฉพาะผู้นำ ทางด้าน การศึกษา ความสำคัญของผู้นำในองค์กรทางการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษานั้น ชีระ รุญเจริญ (2546) ได้กล่าวว่า การบริหารกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณะ ในยุคโลกาภิวัตน์ มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ ในด้านการจัดการศึกษาของประเทศชาติก็เช่นกัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ผู้บริหารการศึกษา ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง การศึกษาจึงจะเจริญก้าวหน้า

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้อง มีความรู้ความเข้าใจ และให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้วิจัยจึง สนใจในการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อช่วยส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐาน การ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตามมาตรฐาน ให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งได้สอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าความรู้ความสามารถทางวิชาการ กับความรู้ความเข้าใจอันกระจ่างชัดในบ้านเมืองเรานั้น เมื่อนำมาใช้ด้วยกันให้ประสานสอดคล้องแล้วจะบันดาลให้งาน ของทุกอย่าง บรรลุผลเลิศ การปฏิบัติงานสร้างสรรค์ความเจริญของบ้านเมืองโดยใช้หลักการนี้จึงนับเป็นการดำรง รักษาชาติอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 3,618 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน

(Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน และสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตรวจรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) เป็นร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
3. การแปลผลค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยนำคะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ย
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา การศึกษาโดยใช้ค่า t - test (Independent Samples) และจำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ ONE WAY ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้การทดสอบวิธีเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการวางแผน	4.32	0.70	มาก	3
2	ด้านการจัดการ	4.30	0.79	มาก	4
3	ด้านการนิเทศ	4.34	0.84	มาก	2
4	ด้านบทบาทความสามารถ	4.37	0.81	มาก	1
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.30	0.78	มาก	5
รวม		4.32	0.80	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทความสามารถ ($\bar{x} = 4.37$, S.D.= 0.81) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศ ($\bar{x} = 4.34$, S.D.= 0.84) และด้านการวางแผน ($\bar{x} = 4.32$, S.D.= 0.70) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.30$, S.D.= 0.78) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบทบาทความสามารถ รองลงมาคือ ด้านการนิเทศ และด้านการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร โคษาราช (2561) ได้ศึกษา การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา 1) การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจฤทัย โพนนอก (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปรียบเทียบตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร โคษาราช (2561) ได้ศึกษา การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา 1) การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดย

ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจฤทัย โพนนอก (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารโปรแกรมการสอนและด้านการสนับสนุนบรรยากาศโรงเรียนเชิงบวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- (1) ด้านการวางแผน ผู้บริหารควรมีวางแผน กำหนดเป้าหมาย มีการตัดสินใจในการทำงานอย่างรอบคอบ และมีเหตุผล และจัดโครงสร้างการปฏิบัติงาน และหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคลากรปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผน
- (2) ด้านการจัดการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และประสานงานในการดำเนินกิจกรรม เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เงินทุน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- (3) ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควรร่วมกันกับบุคลากรวางแผน การวัดและประเมินผลภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และติดตามและประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน
- (4) ด้านบทบาทความสามารถ ผู้บริหารควรตัดสินใจ กำหนดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาและแก้ปัญหาด้วยความสุขุมรอบคอบ และติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- (5) ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และกำหนดภาระหน้าที่รับผิดชอบของบุคคลที่แตกต่างกัน และสามารถขับเคลื่อนการทำงานไปพร้อมๆ กัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ ถึงปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- (2) ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาในสังกัด อื่นๆ
- (3) ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถเพิ่มภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ดุจฤทัย โพนนอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชั่วฟ้า.
- บุญพา พรหมณะ. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ประยูร โคษาราช. (2561). การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตร ออฟเซท.แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.